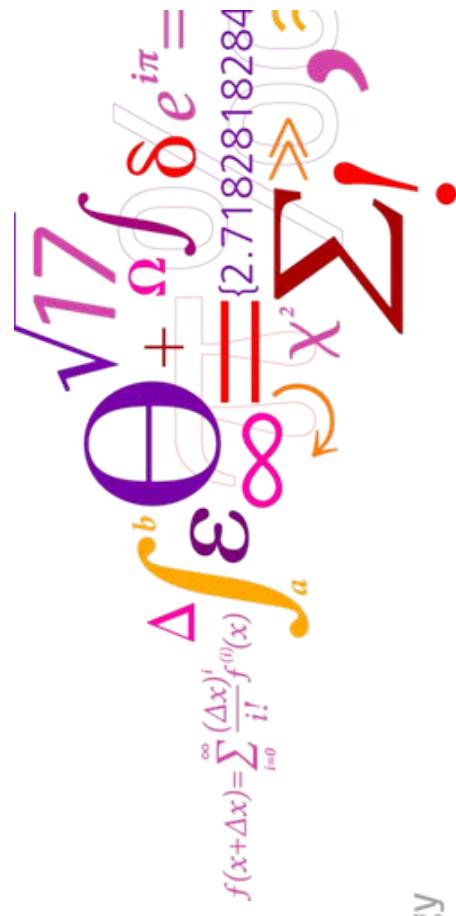

Det Intelligente Energisystem

- Hvordan kommer vi videre??

Poul Erik Morthorst
Systemanalyseafdelingen
Risø DTU

26. Februar 2009

$$\begin{aligned} & \int_a^b \Theta + \Omega \int \delta / e^{i\pi} = \\ & \Delta \int \epsilon^b - \int_a^{\infty} f^{(i)}(x) \frac{(\Delta x)^i}{i!} = \\ & f(x+\Delta x) = \sum_{i=0}^{\infty} \frac{(\Delta x)^i}{i!} f^{(i)}(x) \end{aligned}$$

Hvad vil vi opnå med et Intelligent energisystem?

- Vi skal effektivt kunne indpasse store mængder varierende Vedvarende Energi
- Forbedre mulighederne for at gennemføre energibesparelser
  - Væk med stand-by forbrug
- Sikre et effektivt samspil mellem energi-sektorerne
  - El, varme og transport
- Gennem monitering forbedre grundlaget for design, planlægning og dimensionering af energisystemet
  - Dataindsamling øger vidensgrundlaget

Hvad vil vi opnå med et Intelligent energisystem?

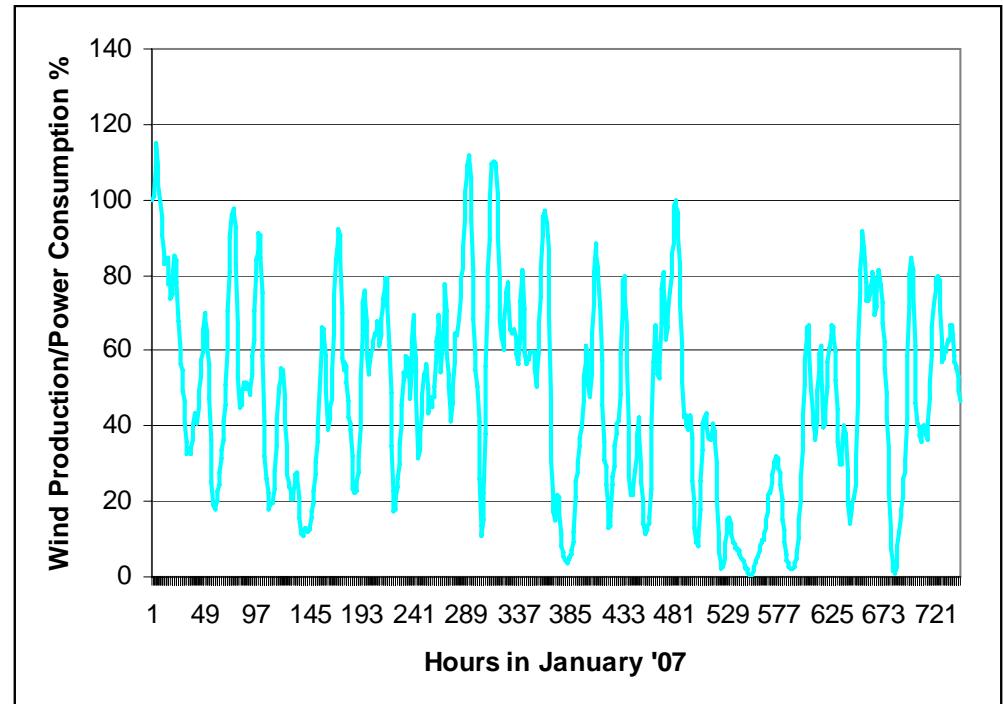
- Vi skal effektivt kunne indpasse store mængder varierende Vedvarende Energi
- Forbedre muligheden for
– Væk med standby
- Sikre et effektivt system
– El, varme og transport
- Gennem monitering og
planlægning og optimisering
– Dataindsamling
- Vi må ikke gå på kompromis
med forsyningssikkerheden
- Vi skal have samme eller
øget forbruger-komfort
- En fornuftig økonomi

Har vi behov for et intelligent energisystem?

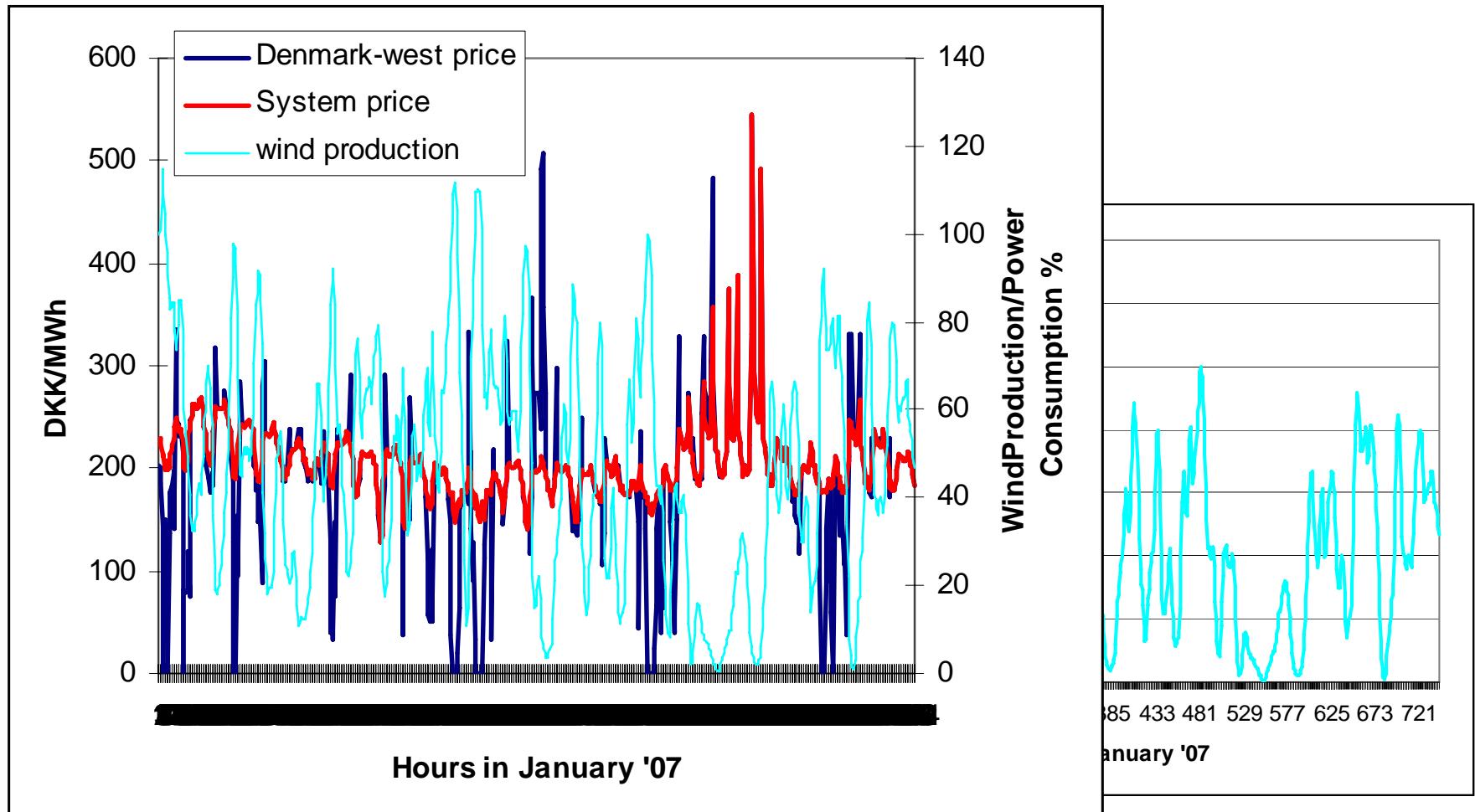
- I dag leverer vindkraft 20% af vores elforbrug

Har vi behov for et intelligent energisystem?

- I dag leverer vindkraft 20% af vores elforbrug

Har vi behov for et intelligent energisystem?

Har vi behov for et intelligent energisystem?

- I dag leverer vindkraft 20% af vores elforbrug
- I 2020 udgør vindkraft 50% af elforsyningen

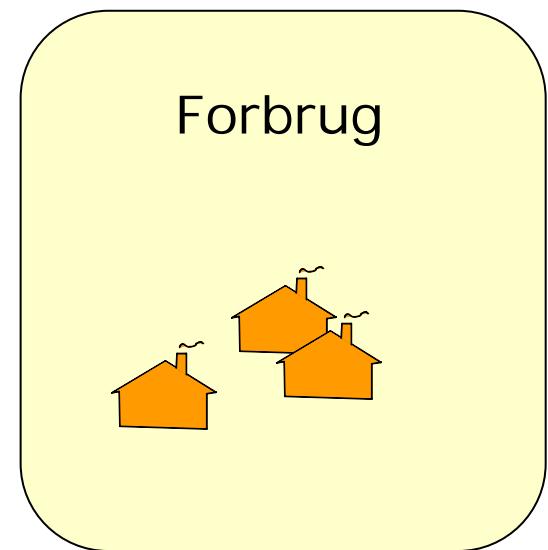
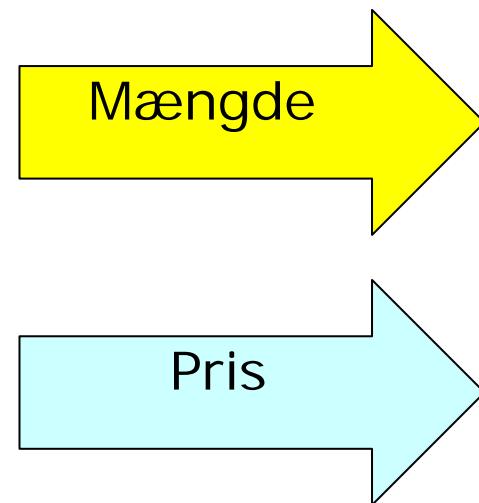
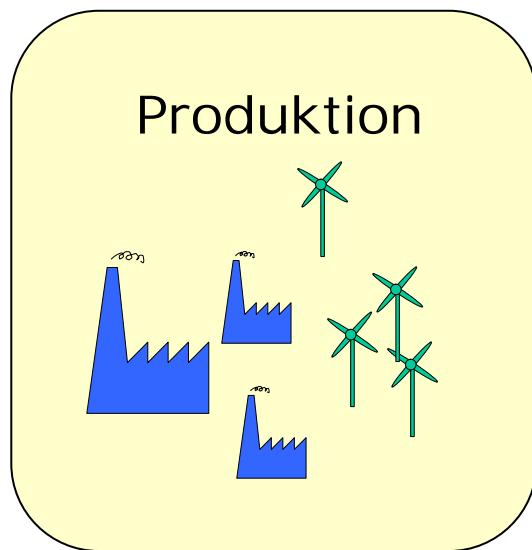
Har vi behov for et intelligent energisystem?

- I dag leverer vindkraft 20% af vores elforbrug
- I 2020 udgør vindkraft 50% af elforsyningen
- I 2050 skal vi have udfaset de fossile brændsler i Danmark
  - Vedvarende energi skal dække hele vores energiforbrug
  - Vindkraft og biomasse bliver de dominerende energikilder
  - Der bliver rift om den norske vandkraft!!

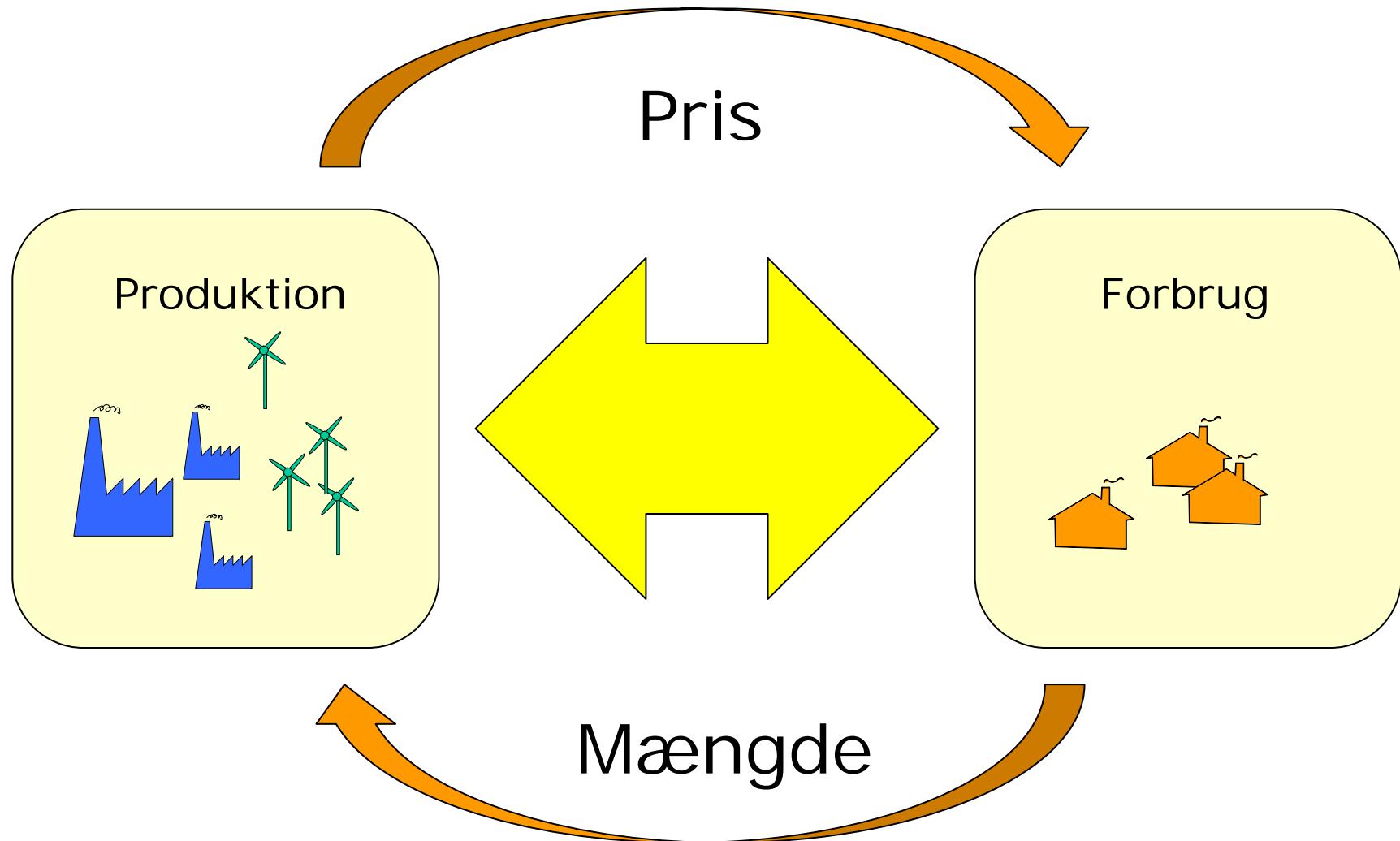
Har vi behov for et intelligent energisystem?

- I dag leverer vindkraft 20% af vores elforbrug
- I 2020 udgør vindkraft 50% af elforsyningen
- I 2050 skal vi have udfaset de fossile brændsler i Danmark
  - Vedvarende energi skal dække hele vores energiforbrug
  - Vindkraft og biomasse bliver de dominerende energikilder
  - Der bliver rift om den norske vandkraft!!
- **Vi kan ikke klare os uden!!!**

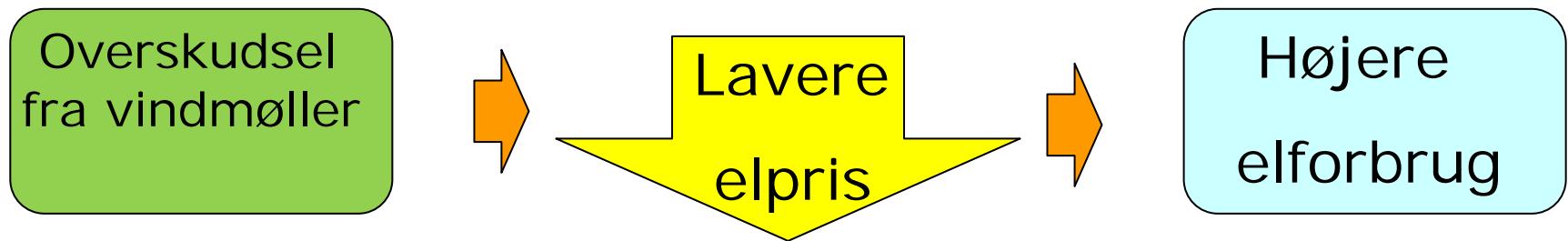
Envejs Kommunikation

Tovejs Kommunikation

Hurtigt regulerende system

Hurtigt regulerende system

Overskudsel
fra vindmøller

Lavere
elpris

Højere
elforbrug

Underskud af
el

Højere
elpris

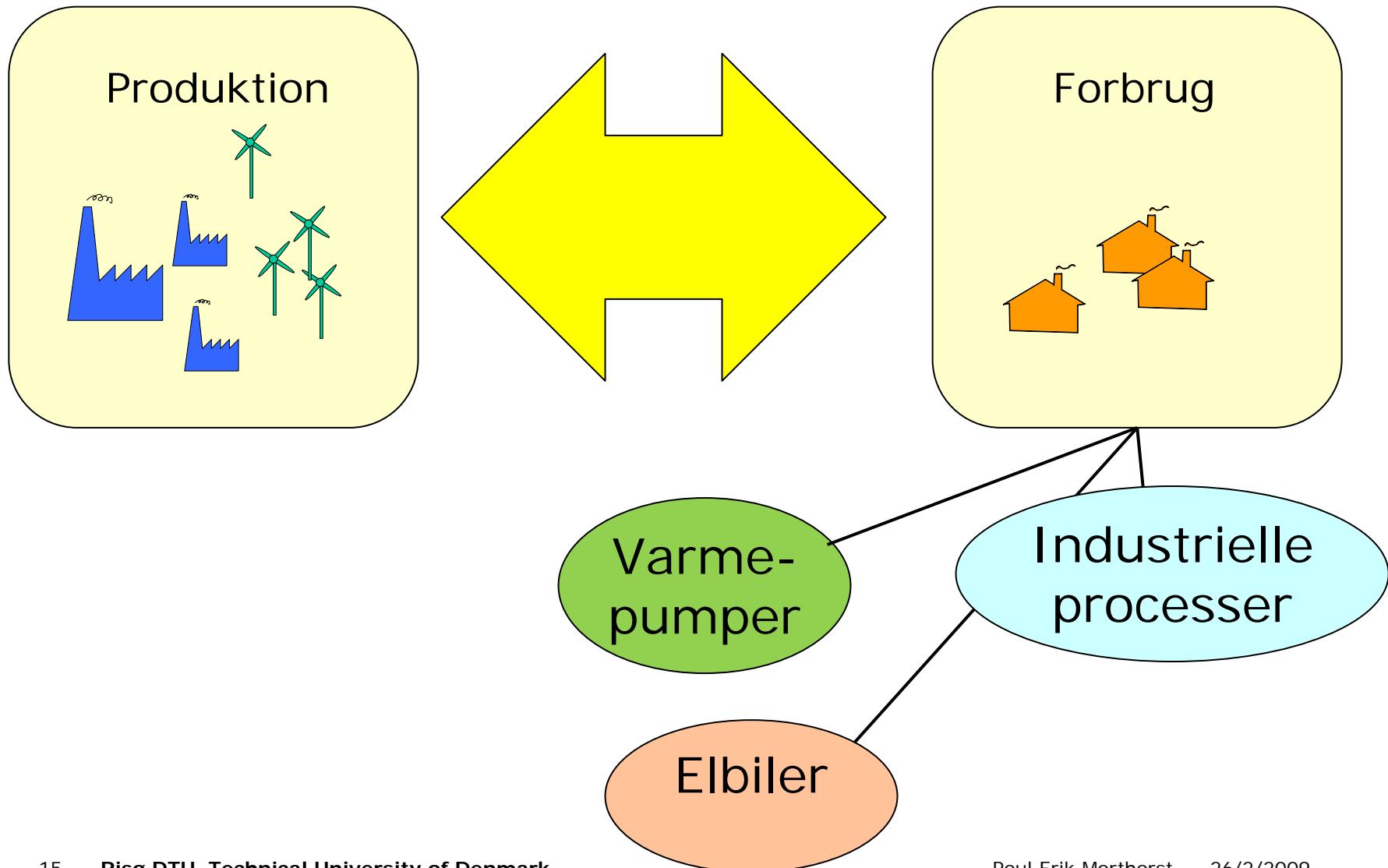

Lavere
elforbrug

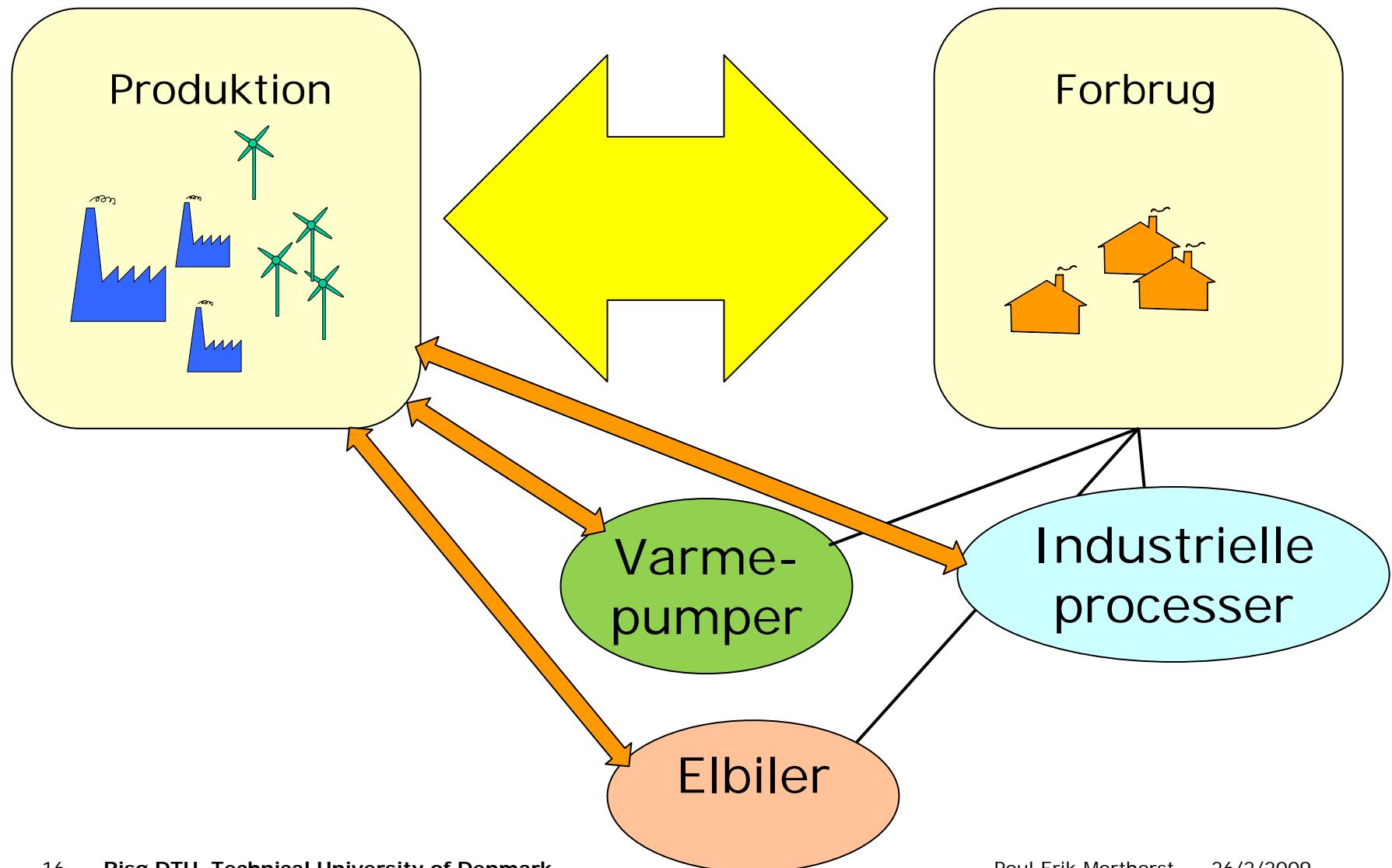
Batter det noget?

- Fleksibel efterspørgsel på el kan flytte 2-3% af vores elforbrug
  - Flytning over tid – jo længere tid, jo sværere bliver det.
  - Er det et område som vi skal opdyrke – eksempelvis industrielle processer?
- Kobling el - fjernvarme kan absorbere betydelige mængder overskudsel
- På varmesiden kan et intelligent system føre til udnyttelse af mere industriel spildvarme og vedvarende energi
- Elbiler som lager?
  - Lagringsmulighed som passer godt sammen med meget vindkraft i systemet

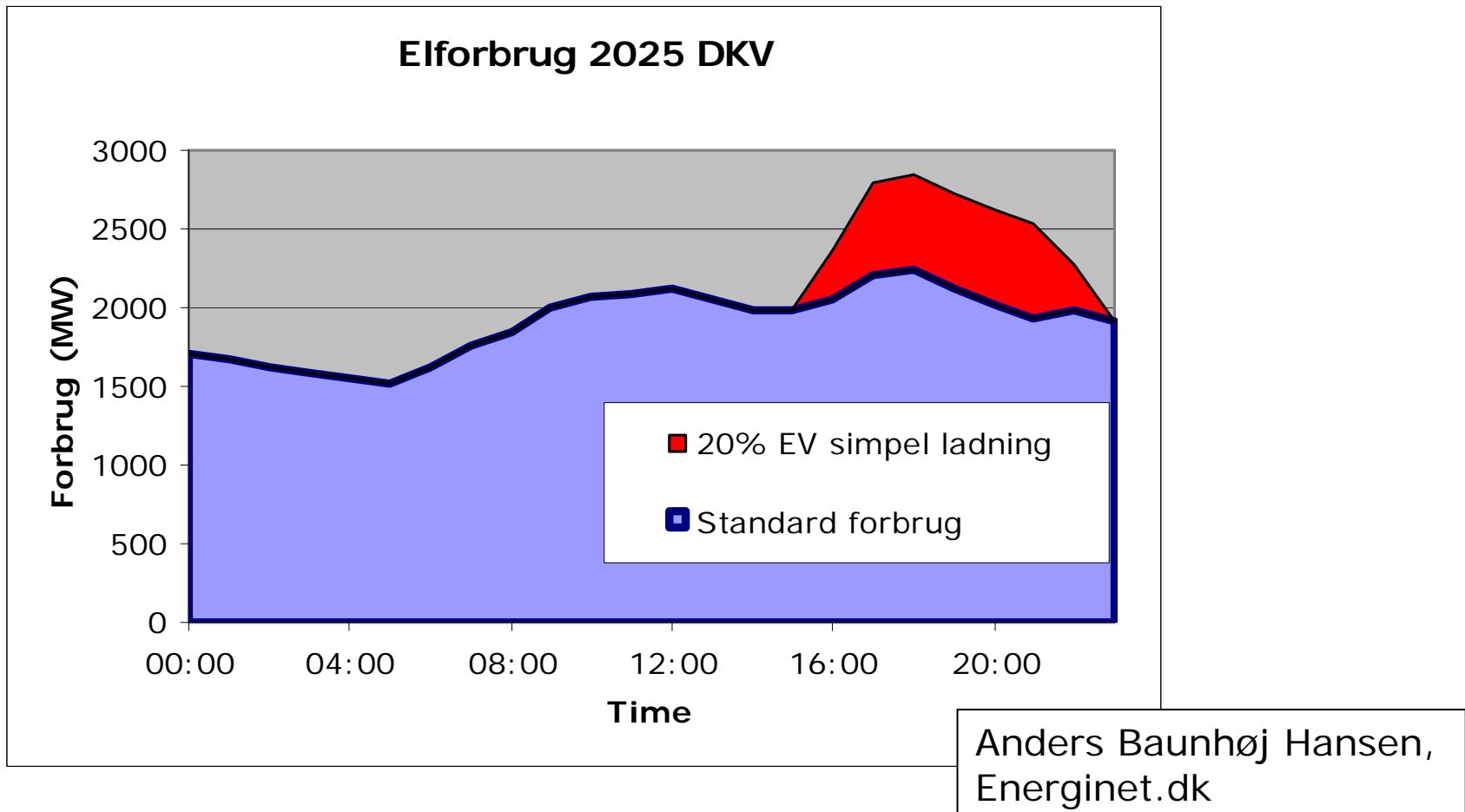
Tovejs Kommunikation

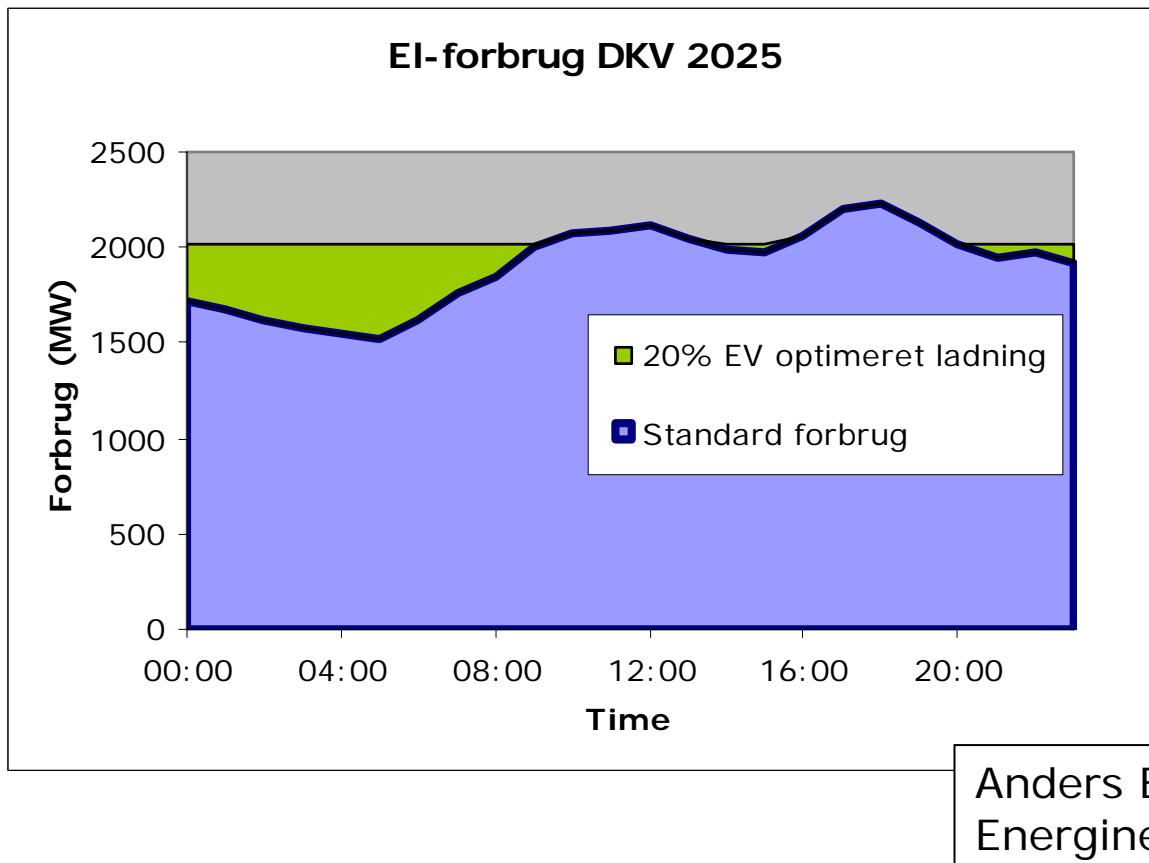
Tovejs Kommunikation

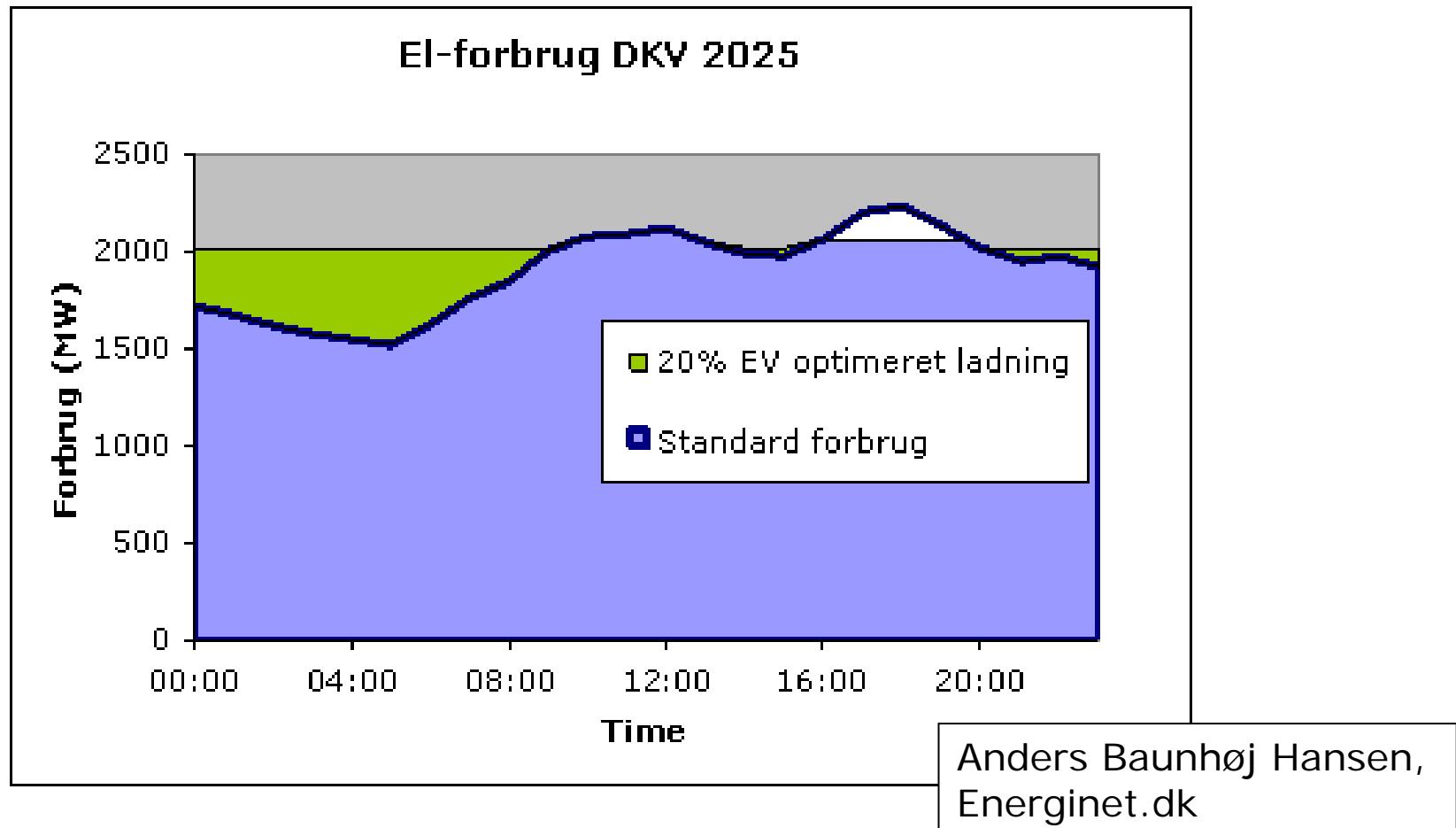
Simpel Opladning af Elbiler

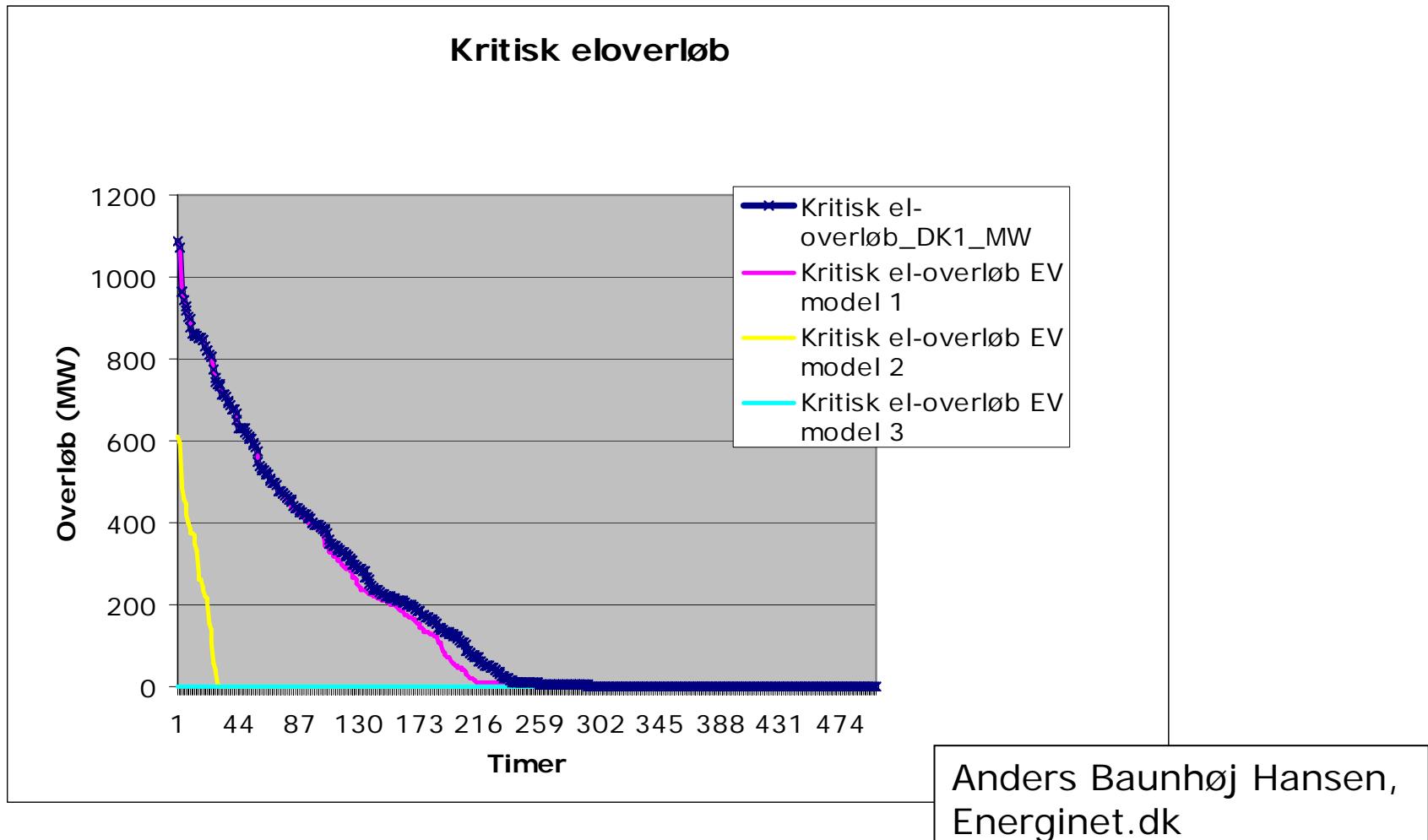
Billigste Opladning af Elbiler

Optimeret Opladning/afladning af Elbiler

Betydning for kritisk el-overløb år 2025

Afklaring

- Fælles standard for el- og energimålere
- Fælles standard for kommunikation
  - Skal kommunikationen gå gennem målerne eller er det noget, vi laver ved siden af?
- Hvad er det, vi vil kommunikere?
  - Skal elpriser sendes til forbrugerne for hver time (real-tid)?
  - Kan vi bruge de nuværende spotpriser, der rækker 1,5 døgn frem?
- **Det er beslutninger, der binder os!!!**
  - ...men samtidigt har konsekvenser for, hvordan det fremtidige elmarked skal se ud!!

Handling I

- Folketingskrav:
  - Landsdækkende kommunikationsstandard fastlægges inden for det næste år
  - Landsdækkende implementering af Standard-energimålere inden for de næste 3 år
- Forskningsprogram for udvikling af et intelligent energisystem
  - Udvikling af styrings- og reguleringssteknologier
  - Laboratorium og større skala demonstration af styrings- og reguleringssystemer
  - Incitamenter og virkemidler

Handling II

- Fokus på industrielle processer
  - Målrettet indsats for implementering og opdyrkning af mulighederne for intelligent styring i industrien
  - Forskning med udgangspunkt i industriens behov
- Udvikling af nye teknologier, som er hjørnestene i et intelligent system
  - Der skal gøres meget mere ved varmepumper!!
  - Smarte varmtvandslagre – vi har stor erfaring med lagring af varmt vand.
- Vi skal være foregangsland for elbiler
  - Udvikling og standarder for ladeaggregater
  - Stat og kommuner går foran i anvendelse af elbiler